

INSPIRATIONS PUNKTER [KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

Tale til samråd om Finanstilsynets revidering af vækstvejledningen den 6. september 2022 – ERU alm. del samrådsspørgsmål AC, AD og AE

[Indledning]

- Tusind tak.
- Jeg vil starte med hovedbudskabet, så det er sagt fra en start. Der skal være ro om situationen på boligmarkedet, og der skal ikke ændres – hverken direkte eller indirekte – i adgangen til de afdragsfrie lån.
- Det er hovedskabet fra min side, og jeg skal nok komme igennem en uddybende besvarelse af spørgsmålene. Men det være sagt til en start, fordi det er vigtigt at få rejst, når der er rejst de spørgsmål fra Venstres side, som der er rejst her.
- Som alle ved kan Finanstilsynet, som jo er dem, der udsteder vejledningen her, ikke stille op i et udvalg og svare på samrådsspørgsmål.
- Det kan jeg som minister forsøge at gøre, og derfor valgte vi at gøre det, som flere af udvalgets medlemmer vil vide, at vi holdt et møde i den finansielle forligskreds den 30. august, hvor bl.a. Finanstilsynet deltog og også redegjorde for vejledningen, vi taler om i dag, og hvad sigtet med vejledningen er.

- Jeg vil indlede med at redegøre for formålet med Finanstilsynets vejledninger og forhåbentlig fjerne nogle misforståelser.
- Vi drøfter Finanstilsynets egen vejledning i dag, og det er vigtigt for mig at understrege, at formålet med vejledningerne er at udlægge, hvad der gælder inden for lovgivningen og gøre Finanstilsynets tilsynspraksis over for de finansielle virksomheder tydelig.
- Det er altså ikke sigtet at indføre stramninger af lånereglerne gennem vejledningen.
- En revideret vækstvejledning skal således ikke handle om og ændre på, om borgere kan få et lån eller hvilken type lån man kan få, afdragsfrit eller ej.
- Sigtet med vækstvejledningen er bl.a. at vejlede institutterne om, hvordan de håndterer de risici, som deres låneportefølje indebærer.
- I den forbindelse har Finanstilsynet oplyst, at Finans Danmark er enig i, at lån med mulighed for 30 års afdragsfrihed indebærer større risici end lån, hvor man fx kun har mulighed for 10 års afdragsfrihed.
- Den enighed er der altså mellem Finanstilsynet og Finans Danmark.
- Lånene med 30 års afdragsfrihed har fået en større udbredelse end forventet.
- Jeg har bemærket, at nogle har spurgt til regeringens holdning til lånereglerne.
- Og lad mig gentage: Regeringen har ingen planer om at stramme adgangen til boliglån, heller ikke afdragsfrie lån. Det mente regeringen for et år siden og det mener vi fortsat.

- Jeg går nu til min besvarelse af de stillede spørgsmål.

Samrådsspørgsmål AC:

Mener ministeren, at det er rimeligt at kaste borgere med realkreditlån med afdragsfrihed ud i usikkerhed omkring deres familiers økonomi og bolig ved løbende at skulle indsende økonomiske oplysninger til banken, selv om borgerne svarer deres og betaler ydelser på realkreditlånet i henhold til aftalens vilkår, jf. artiklen i Jyllands-Posten den 12. august 2022 "Banker advarer: Populært lån er i farezonen"?

- Som jeg har nævnt må vækstvejledningen ikke indebære en stramning i adgangen til lån.
- Og jeg kan også forsikre om, at vækstvejledningen ikke kommer til at indebære, at lån kan tilbagekaldes. Så længe ydelserne på lånet betales som de skal, kan et realkreditlån ikke opsiges af de långivende institutter.
- Finanstilsynet har skrevet på deres hjemmeside, at der i offentligheden er, og jeg citerer, "*opstået en misforståelse om, at sigtet med vejledningen er, at oplysningerne om kreditrisikoen kan bruges til at opsige kunders realkreditlån. Det gælder naturligvis ikke, og kundens lånevilkår for realkreditlån muliggør det heller ikke.*"
- Finanstilsynet skriver desuden, og jeg citerer igen: "*Vejledningen fastsætter ikke regler om, hvilke kunder der kan tilbydes 30-årige afdragsfrie lån. Det betyder også, at vejledningen ikke begrænser adgangen for specifikke kundegrupper til lån med 30 års afdragsfrihed.*"
- Vejledningen giver altså ikke mulighed for at opsige afdragsfrie lån. Og – mindst lige så relevant – vejledningen vil heller ikke komme til at gøre det vanskeligere at få dem til at begynde med.
- Der må ikke være usikkerhed for boligejerne om deres lån.

- Kernen i diskussionen om vækstvejledningen går på, at vi skal finde en måde til, hvordan institutterne mest hensigtsmæssigt tager højde for de risici, lån med 30 års afdragsfrihed indebærer, uden at det på nogen måde direkte eller indirekte begrænser adgangen til disse lån.
- Vejledninger skal, ligesom lovgivningen, leve op til et kriterium om, at byrderne ved efterlevelse af reglerne skal stå i et rimeligt forhold til målet med lovgivningen.
- Det skal ikke være sådan, at byrderne hos institutter og borgere i sig selv indebærer en begrænsning i adgangen til disse lån.
- Hvordan det mål opnås bedst muligt er Finanstilsynet fortsat i dialog med Finans Danmark om.
- Konkret er Finans Danmark bedt om at komme med forslag til, hvordan sigtet med vejledningen kan opfyldes. Det afventer Finanstilsynet aktuelt Finans Danmarks overvejelser om.
- Så til samrådsspørgsmål AD, som går på, om ministeren mener, at det er rimeligt, at Finanstilsynet laver lovgivning ad bagdøren, som det er blevet formuleret.

Samrådsspørgsmål AD:

Mener ministeren, at det er rimeligt, at Finanstilsynet laver lovgivning ad bagdøren og voldsomt strammer reglerne for realkreditbelåning, jf. artiklen i Jyllands-Posten den 12. august 2022 "Banker advarer: Populært lån er i farezonen", hvor borgere løbende skal indsende årsopgørelse og budgetter, hvis de har et realkreditlån med 10 års afdragsfrihed eller mere?

- Selvfølgelig skal der ikke lovgives ad bagdøren gennem vejledninger.

- Og som jeg allerede har slået fast er regeringens holdning fuldstændig klar. Vi mener, at der ikke er behov for stramninger i adgangen til at optage boliglån, herunder afdragsfrie boliglån. Det mente vi for et år siden, og det mener regeringen fortsat.
- Som jeg var inde på under min besvarelse af spørgsmål AC, vil den endelige vejledning ikke begrænse, hvem der kan få disse lån.
- Så til samrådsspørgsmål AE.

Samrådsspørgsmål AE:

Hvilken betydning vurderer ministeren, at Finanstilsynets nye krav til låntagere med afdragsfrie lån vil få for muligheden for nedsparingslån og dermed også ældres lånemuligheder?

- Lad mig slå fast, at ældre selvfølgelig skal have gode lånemuligheder og mulighed for at belåne en del af den friværdi, de måtte have i en bolig.
- Og lad mig endnu en gang gentage, at vejledningen ikke strammer adgangen til lån – hverken med nedsparingsformål eller andet.
- I forhold til udlån til ældre vil jeg gøre opmærksom på, at der i dag tages en række hensyn i forhold til lån med nedsparingsformål. Og disse hensyn finder jeg helt rimelige og fornuftige.
- *For det første* behøver en låntager med nedsparingsformål ikke at have økonomi til at kunne optage et lån med afdrag, så længe belåningsgraden er lav. Det er ellers et krav, der normalt gælder, når man optager et afdragsfrit lån.
- *For det andet* er lån med nedsparingsformål og lav belåningsgrad ikke omfattet af retningslinjerne fra januar 2018 for boliglån i husstande med høj gæld.

- Data fra Nationalbanken og Finanstilsynet peger også på, at ældre generelt har god adgang til at låne. Sådan skal det også være, og det vil vejledningen ikke ændre på.
- Afslutningsvis vil jeg gentage, at Finanstilsynet nu er i dialog med Finans Danmark om hvordan vejledningens formål kan opnås bedst muligt.
- Tak for ordet.